Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING EN FINANCIËN, VLAAMSE RAND, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN EN DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, HAVENS EN SPORT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **- Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen over het gemeenschappelijk vervoer, het algemeen mobiliteitsbeleid, de weggebonden mobiliteit en transport, de watergebonden mobiliteit en transport, en het eigen vermogen Flanders Hydraulics**
- Definitieve goedkeuring

Het ontwerp van decreet brengt diverse wijzigingen aan in regelgeving met betrekking tot het gemeenschappelijk vervoer, het algemeen mobiliteitsbeleid, de weggebonden mobiliteit en transport, en de watergebonden mobiliteit en transport.

Naast wijzigingen in de bovenstaande beleidsvelden van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken, voert het ontwerp van decreet ook wijzigingen door betreffende het Eigen Vermogen Flanders Hydraulics.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De verschillende bepalingen van het ontwerp van decreet situeren zich binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken en worden hieronder toegelicht.

Het ontwerp van decreet geeft uitvoering aan de regelgevingsagenda zoals opgenomen bij de beleidsnota MOW 2024-2029.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. Principiële goedkeuring

De Vlaamse Regering verleende op 30 april 2026 haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen over het gemeenschappelijk vervoer, het algemeen mobiliteitsbeleid, de weggebonden mobiliteit en transport, de watergebonden mobiliteit en transport, en het eigen vermogen Flanders Hydraulics (VR 2026 3004 DOC.0438-1, VR 2026 3004 DOC.0438-2, VR 2026 3004 DOC.0438-3, VR 2026 3004 DOC.0438-6 en VR 2026 3004 DOC.0438-7).

//

2. Advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA)

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport vroeg de MORA op 6 mei 2026 om advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen over het gemeenschappelijk vervoer, het algemeen mobiliteitsbeleid, de weggebonden mobiliteit en transport, de watergebonden mobiliteit en transport, en het eigen vermogen Flanders Hydraulics.

De MORA verleende zijn advies op 22 mei 2026.

- Wijziging van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen (hierna: Wet Technische Eisen)

In zijn advies stelt de raad voor dat de advisering die vandaag via de Vlaamse commissie administratie-nijverheid (CAIN) verloopt, door de MORA wordt opgenomen. Dit met als doel de continuïteit, stabiliteit en rechtszekerheid van de advisering te waarborgen.

Zoals voorzien in het Bestuursdecreet, is er al een gegarandeerde betrokkenheid van de MORA bij ontwerpen van decreet en ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering die van strategisch belang zijn. Daarnaast bestaat steeds de mogelijkheid van een vrijwillige adviesverlening, dit zowel op eigen initiatief als op verzoek om redenen van expertisebijdrage, impactanalyse of draagvlakcreatie.

Een verplichte raadpleging, met de daaraan verbonden formele en procedurele modaliteiten, over élk ontwerp van besluit in uitvoering van de Wet Technische Eisen, wordt echter niet nodig en evenmin wenselijk geacht, mede gelet op de beoogde administratieve vereenvoudiging.

- Wijziging van het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid

Wat basisbereikbaarheid betreft, vraagt de raad op korte termijn een grondige evaluatie van het decreet van 6 april 2019.

Een grondige evaluatie van het Decreet Basisbereikbaarheid wordt op korte termijn niet gepland. Er werd in 2024 een uitgebreide audit uitgevoerd door het Rekenhof. De conclusies daarvan gaven geen aanleiding tot herziening van het decreet. Op het terrein is er werk gemaakt van die aanbevelingen van het Rekenhof.

- Wijzigingen van het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022

De raad adviseert om mogelijke tegenstrijdigheden tussen de verschillende regelgevingen inzake de heffing van scheepvaartrechten te vermijden en een sluitend juridisch kader hiervoor uit te werken.

Hierop wordt verder ingegaan in de memorie van toelichting bij de artikelsgewijze bespreking van artikel 25.

- Wijzigingen van het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaamse Gewest en betreffende de brevetten van havenloods, bootman en diepzeeloods

Tevens adviseert de MORA om de stakeholders vroegtijdig te betrekken bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsbesluiten van het Loodsdecreet.

Hierop wordt verder ingegaan in de memorie van toelichting bij de artikelsgewijze bespreking van artikel 7.

//

- Wijzigingen van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens

Tenslotte vraagt de raad om de implementatie van de AFIR-verordening op korte termijn aan te pakken.

In antwoord op deze opmerking, kan worden bevestigd dat het proces ter implementatie van AFIR lopende is, en hierover zowel met de havens als met de terminals (via VOKA) overleg wordt gepleegd.

3. Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC)

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport vroeg de VTC op 6 mei 2026 om advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen over het gemeenschappelijk vervoer, het algemeen mobiliteitsbeleid, de weggebonden mobiliteit en transport, de watergebonden mobiliteit en transport, en het eigen vermogen Flanders Hydraulics.

De VTC verleende zijn advies op 9 juni 2026.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de taak van algemeen belang vervat in de wet van 18 februari 1969 verduidelijken in de memorie (luik 2);

De taak van algemeen belang in het kader van de wet van 18 februari 1969 bestaat erin om uitvoering te geven aan verplichtingen die voortvloeien uit internationale akten en verdragen.

- de taak van algemeen belang vervat in het decreet van 21 januari 2022 en de verantwoording ervan opnemen in het Ontwerp of de memorie (luik 2);

Aan deze opmerking wordt tegemoetgekomen in de artikelsgewijze bespreking van artikel 24 in de memorie van toelichting.

- de doeleinden van de verwerking vervat in de wet van 18 februari 1969 opnemen in het Ontwerp (luik 3);

Hieraan wordt geen gevolg gegeven.

Het ontwerp bepaalt het volgende betreffende de doeleinden van de verwerking:

> *"Art. 1bis. Met het oog op de uitvoering van de bevoegdheden en de taken, vermeld in deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan, kunnen de volgende gegevens verwerkt worden:*
> *(.....)*
> *De Vlaamse Regering kan de doeleinden van de verwerking, vermeld in het eerste lid, nader regelen."*

De algemene bewoordingen betreffende de doeleinden van de verwerking zijn het gevolg van de algemene aard van de wet zelf. Het is om die reden niet aangewezen om de doeleinden verder te gaan concretiseren in de wet. De delegatie aan de Vlaamse Regering maakt het bovendien wel mogelijk om de doeleinden verder te specificeren in besluiten van de Vlaamse Regering.

- de bewaartermijn vervat in het decreet van 19 april 1995 verantwoorden in de memorie (luik 5).

Aan deze opmerking wordt tegemoetgekomen in de artikelsgewijze bespreking van artikel 7 in de memorie van toelichting.

De VTC herinnert eraan dat er ook gezorgd moet worden voor de juistheid van de gegevens, transparantiemaatregelen en gepaste veiligheidsmaatregelen.

De opmerking behoeft geen reactie.

4. Advies van de Raad van State

Op 25 september 2026 verleende de Raad van State advies nr. 79/756/3.

Met toepassing van artikel 84, §3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid, van de rechtsgrond, alsook van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan. Op deze punten formuleert het advies geen opmerkingen.

Bij de onderstaande hoofdstukken gaf het onderzoek van de tekst aanleiding tot een opmerking van de Raad.

- *Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 18 februari 1969 betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over zee, over de weg, de spoorweg of de waterweg*

De Raad van State merkte op dat uit de ontworpen regeling beter zou moeten blijken over welke soort gegevens het gaat en dat dit alleszins het geval is wanneer het bijvoorbeeld de bedoeling zou zijn om persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of gezondheidsgegevens te verwerken.

Naar aanleiding van deze opmerking werd een bijkomend lid toegevoegd aan het in te voegen artikel 1bis waarin een expliciete vermelding opgenomen is naar gegevens als vermeld in artikel 9, lid 1 en artikel 10 van de algemene verordening gegevensbescherming.

Verder stelde de Raad van State betreffende de personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens dat de categorie van de “andere bevoegde overheden en instanties die belast zijn met een taak van openbaar belang ter uitvoering van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan” zeer ruim gesteld is en dat indien hiermee toegang in het kader van handhaving en toezicht geviseerd wordt dit beter tot uiting moet komen uit het ontwerp.

Het is echter niet zo dat enkel toezicht of handhaving geviseerd worden. Bovendien is het niet mogelijk om “andere bevoegde overheden en instanties die belast zijn met een taak van openbaar belang ter uitvoering van deze wet en de uitvoeringsbesluiten” te concretiseren aangezien er in deze wet delegaties zijn opgenomen aan de Vlaamse Regering om diensten aan te duiden in uitvoering van deze wet. Om deze reden is het niet mogelijk om op het niveau van dit decreet hier concreter invulling aan te geven.

Wel werd nog geconcretiseerd dat er een uitwisseling van persoonsgegevens kan zijn tussen de verwerkingsverantwoordelijke en de federale overheidsdienst die bevoegd is voor de mobiliteit en het vervoer en de overheidsdienst van de andere gewesten die bevoegd zijn voor de mobiliteit en vervoer.

Verder stelde de Raad van State dat de vraag rijst welke bewaartermijn zou gelden indien daden van handhaving worden gesteld omdat een vergunningshouder zijn vergunningsvoorwaarden niet naleeft en de betrokkene vervolgens zijn activiteit stopzet. Hierbij werd tevens verwezen naar een passage

die opgenomen werd in artikel 27, zevende lid, van het ontwerp van decreet 'over het bijzonder wegtransport'. Deze passage werd toegevoegd aan het nieuw in te voegen artikel 1bis als het achtste lid.

Tot slot stelde de Raad van State dat het ontworpen artikel 1bis, eerste lid, 2°, van de wet van 18 februari 1969 inhoudelijk moet worden gepreciseerd dan wel moet worden weggelaten. Dit punt werd naar aanleiding van het advies van de Raad van State weggelaten.

- *Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn*

De Raad van State merkt in randnr. 5.2 terecht op dat sinds de inwerkingtreding van het nieuwe Strafwetboek op 1 september 2026 de strafrechtelijke opdeciemen 2,5 bedragen, waardoor de in de ontworpen bepaling vermelde bedragen met 1,25 moeten worden vermenigvuldigd.

Om de beoogde maximale administratieve geldboeten te behouden, werden de in artikel 5 vermelde bedragen dienovereenkomstig aangepast.

- *Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaamse Gewest en betreffende de brevetten van havenloods, bootman en diepzeeloods*

Overeenkomstig de opmerking van de Raad van State onder randnr. 6.1 werd de artikelsgewijze bespreking bij artikel 7 in lijn gebracht met de beoogde doelstelling.

Ook de bepaling dat de persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de afgifte van een verklaring van vrijstelling maximaal 45 jaar worden bewaard, is overeenkomstig de opmerking van de Raad weggelaten.

- *Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens*

De tekst van artikel 11 werd aangepast overeenkomstig de suggestie van de Raad van State.

- *Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 31 januari 2003 betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics"*

De tekst van artikel 13 werd aangepast overeenkomstig de suggestie van de Raad van State.

- *Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022*

De tekst van artikel 24 (ontworpen artikel 47, vierde lid) werd aangepast overeenkomstig de suggestie van de Raad van State.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

De decreten en wetten die worden gewijzigd betreffen gewestaangelegenheden.

Dit decreet voorziet tevens in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2024/3099 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 tot wijziging van Richtlijn 2009/16/EG betreffende havenstaatcontrole.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 18 februari 1969 betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over zee, over de weg, de spoorweg of de waterweg

Er wordt een artikel ingevoegd in de wet van 18 februari 1969 betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over zee, over de weg, de spoorweg of de waterweg (hierna: de wet van 18 februari 1969) dat betrekking heeft op de verwerking van persoonsgegevens.

Met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens geldt dat alleen een inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven kan plaatsvinden krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de 'essentiële elementen' voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.

Het verdient bijgevolg aanbeveling om deze essentiële elementen verder te verfijnen op het niveau van decreet.

Hoofdstuk 3. Wijziging van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen

In het kader van administratieve vereenvoudiging wordt het verplicht advies van de (Vlaamse) commissie administratie-nijverheid uit artikel 1, §3, van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen, opgeheven.

De sector kan nog steeds geconsulteerd worden bij regelgevende initiatieven, wat ook belangrijk is om draagvlak te creëren voor nieuwe beslissingen. Maar door de verplichting uit de regelgeving te halen, kan het consulteren van de sector soepeler worden georganiseerd, waardoor de doorlooptijd van regelgevende initiatieven kan worden ingekort.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn

In het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn worden de nodige wijzigingen aangebracht om boetebedragen toekomstgericht resistent te houden met de algemene prijsevolutie.

Daartoe zullen de boetebedragen in de toekomst worden vermeerderd met de opdeciemen die van toepassing zijn voor de strafrechtelijke geldboeten en wordt binnen de maximale boetebedragen een marge voorzien zodat een effectief en efficiënt beleid kan worden gevoerd tegen de zwaarste inbreuken.

Bij een aanpassing van de opdeciemen, zullen de administratieve geldboetes de algemene aanpassing volgen, zonder dat er telkens een wijzigingsbesluit van de Vlaamse Regering nodig is om de boetebedragen aan te passen.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaamse Gewest en betreffende de brevetten van havenloods, bootman en diepzeeloods

De wijzigingen aan het Loodsdecreet zijn tweeërlei.

Een eerste beperkte wijziging heeft betrekking op de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2024/3099 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 tot wijziging van Richtlijn 2009/16/EG betreffende havenstaatcontrole.

Het tweede deel van de aanpassingen beoogt een sterkere rechtsbasis te vormen voor het stelsel van individuele vrijstellingen en algemene vrijstellingen aan gezagvoerders, met het oog op de verdere uitwerking van de uitvoeringsbesluiten daarvan. Er worden dienvolgens enkel wijzigingen aangebracht aan artikel 7 van het decreet. Voor de verdere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens

In het havendecreet worden enkele beperkte tekstuele aanpassingen gedaan, die enerzijds beogen het decreet beter af te stemmen op het nieuwe Burgerlijk Wetboek, en anderzijds erop gericht zijn om aan tekstuele interpretatiegeschillen tegemoet te komen.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 31 januari 2003 betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics"

Door middel van de wijzigingen aan het Oprichtingsdecreet "Flanders Hydraulics" worden enkele problemen ondervangen waarmee het Eigen Vermogen Flanders Hydraulics (hierna: EVFH) vandaag geconfronteerd wordt.

Ten eerste bleek het, ondanks de uiteenzetting in de Memorie van Toelichting bij artikel 28 van het decreet van 24 juni 2005 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting van 2005, onvoldoende duidelijk dat EVFH ook kan deelnemen aan internationale programma's of projecten, en aan oproepen tot onderzoeks- en ontwikkelingsvoorstellen, zelfs als een daaraan gekoppeld subsidiekader vanuit de Vlaamse Overheid gecoördineerd wordt. Om die reden wordt dit thans expliciet ingeschreven, en wordt ook verduidelijkt dat EVFH ook alle inkomsten kan ontvangen (zo ook subsidies) die naar aanleiding van dergelijke verrichtingen worden bekomen.

In het kader van dergelijke subsidiekaders, stelt zich af en toe ook de vraag of EVFH kan kwalificeren als non-profit organisatie. Ook hieraan wordt met de voorziene wijzigingen enigszins tegemoet gekomen. Op dit punt wordt een en ander ook verder verduidelijkt in de artikelsgewijze bespreking.

Ook de huidige vertegenwoordigingsregeling blijkt soms moeilijk werkbaar voor dagdagelijkse verrichtingen, zodat erin wordt voorzien dat de directeur van het Eigen Vermogen wordt belast met het dagelijks bestuur van het EVFH en de vertegenwoordiging van het EVFH ten aanzien van derden, wat dat dagelijks bestuur betreft. Het in het decreet geschepte kader zal vervolgens verder uitgewerkt worden in een uitvoeringsbesluit.

Tenslotte wordt ook de regeling in verband met het toezicht op het EVFH nogmaals herzien, waarbij een administratieve vereenvoudiging wordt beoogd.

Hoofdstuk 8. Wijziging van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum

Ook in dit decreet vindt een beperkte tekstuele ingreep plaats ter gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2024/3099 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 tot wijziging van Richtlijn 2009/16/EG betreffende havenstaatcontrole.

Hoofdstuk 9. Wijziging van de wet van 15 juli 2013 betreffende het goederenvervoer over de weg en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van richtlijn 96/26/EG van de Raad en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1072/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de markt voor internationaal goederenvervoer over de weg

In de wet van 15 juli 2013 betreffende het goederenvervoer over de weg en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van richtlijn 96/26/EG van de Raad en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1072/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de markt voor internationaal goederenvervoer over de weg (hierna: Wet Goederenvervoer) worden de wegeninspecteurs van VLABEL toegevoegd aan de lijst van ambtenaren die bevoegd zijn voor het toezicht op de naleving van de communautaire regelgeving, deze wetten en hun uitvoeringsbesluiten, alsook de opsporing en de vaststelling van de inbreuken op de communautaire regelgeving, deze wetten en hun uitvoeringsbesluiten.

Sinds de Zesde Staatshervorming zijn de gewesten bevoegd voor de vestigingsvoorwaarden, zoals bedoeld in artikel 6, §1, VI, eerste lid, 6°, van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen. Deze vestigingsvoorwaarden omvatten onder meer de toegang tot het beroep van wegvervoerondernemer en de toegang tot de markt van het goederen- en reizigersvervoer over de weg.

Gezien deze bevoegdheden overgedragen werden aan de gewesten is het noodzakelijk om Vlaamse wegeninspecteurs aan te stellen voor het toezicht op de naleving van de communautaire regelgeving, deze wetten en hun uitvoeringsbesluiten, alsook de opsporing en de vaststelling van de inbreuken op de communautaire regelgeving, deze wetten en hun uitvoeringsbesluiten.

Hoofdstuk 10. Wijziging van de wet van 15 juli 2013 betreffende het reizigersvervoer over de weg en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1073/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de internationale markt voor touringcar- en autobusdiensten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 561/2006

In de wet van 15 juli 2013 betreffende het reizigersvervoer over de weg en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1073/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de internationale markt voor touringcar- en autobusdiensten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 561/2006 (hierna: Wet Reizigersvervoer) worden de wegeninspecteurs van VLABEL toegevoegd aan de lijst van ambtenaren die bevoegd zijn voor het toezicht op de naleving

van de communautaire regelgeving, deze wetten en hun uitvoeringsbesluiten, alsook de opsporing en de vaststelling van de inbreuken op de communautaire regelgeving, deze wetten en hun uitvoeringsbesluiten.

Sinds de Zesde Staatshervorming zijn de gewesten bevoegd voor de vestigingsvoorwaarden, zoals bedoeld in artikel 6, §1, VI, eerste lid, 6°, van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen. Deze vestigingsvoorwaarden omvatten onder meer de toegang tot het beroep van wegvervoerondernemer en de toegang tot de markt van het goederen- en reizigersvervoer over de weg.

Gezien deze bevoegdheden overgedragen werden aan de gewesten is het noodzakelijk om Vlaamse wegeninspecteurs aan te stellen voor het toezicht op de naleving van de communautaire regelgeving, deze wetten en hun uitvoeringsbesluiten, alsook de opsporing en de vaststelling van de inbreuken op de communautaire regelgeving, deze wetten en hun uitvoeringsbesluiten.

Hoofdstuk 11. Wijziging van het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid

Het oorspronkelijke artikel 39 van dit decreet rekent VVM De Lijn, die een interne exploitant is, bij de "exploitanten van het kernnet en het aanvullend net".

Echter zou op basis van een letterlijke lezing van dit artikel kunnen gesteld worden dat VVM De Lijn enkel zou bevoegd zijn om de algemene reisvoorwaarden vast te stellen voor het kern- en aanvullend net, terwijl De Lijn, gelet op artikel 35, derde lid, van het decreet, de operationalisering van het vervoer op maat dient te ondersteunen. Het is dus essentieel dat VVM De Lijn ook algemene reisvoorwaarden kan vaststellen voor het vervoer op maat.

Om die reden wordt VVM De Lijn apart vermeld als interne exploitant.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022

Vooreerst worden een aantal aanpassingen gedaan aan de herziening en nieuwe nummering van het Burgerlijk Wetboek.

Daarnaast wordt een wettelijke grondslag voorzien om in het kader van de elektronische meldplicht, in dringende gevallen, ook de contactgegevens van de schipper op te vragen.

Op grond van het Scheepvaartdecreet kan het gebruik voor scheepvaartdoeleinden van waterwegen worden onderworpen aan scheepvaartrechten, met enkele uitzonderingen voor specifieke waterwegen. De niet eerder in nationale regelgeving bestaande of op internationale akkoorden gestoelde vrijstelling voor de Zuid-Willemsvaart blijkt echter ongegrond en wordt daarom opgeheven.

Ook wordt de bestaande tekst van het decreet beter afgestemd op internationale verdragen (LLMC en CLNI) wat betreft voorrangsregels bij schadevorderingen.

Hoofdstuk 13. Wijziging van het decreet van 15 maart 2024 over het professionele rijonderricht

Het decreet van 15 maart 2024 over het professionele rijonderricht (hierna: decreet van 15 maart 2024) geeft uitvoering aan het regeerakkoord 2019-2024 van de Vlaamse Regering, dat het "finaliseren van een kader "level playing field" voor alle rijscholen" beoogt.

Het decreet van 15 maart 2024 onderwerpt iedereen die professioneel rijonderricht geeft, zowel binnen als buiten het kader van een erkende rijschool, aan een vergunningsplicht. Dit betekent dat elke lesgever die professioneel rijonderricht aanbiedt onder het toezicht van de Vlaamse overheid gebracht wordt. Verder wordt het traject dat leidt tot het behalen van een vergunning en een lestoelating of lestoelatingen, die toegang geven tot het beroep van rijlesgever, hertekend. Het

professionele rijonderricht, dat enkel door vergunde lesgevers mag worden gegeven, wordt opgedeeld in twee soorten, namelijk het dwingende en het niet-dwingende onderricht. Het dwingende rijonderricht mag enkel gegeven worden binnen het kader van erkende rijscholen, terwijl het niet-dwingende ook buiten het kader van een erkende rijschool mag worden gegeven.

Om een erkenning of een vergunning te behouden bepaalt het decreet van 15 maart 2024 dat blijvend moet worden voldaan aan alle voorwaarden van het decreet en van de uitvoeringsbesluiten. Daartoe moet ook steeds de nodige moraliteit en betrouwbaarheid, nodig voor het uitoefenen van de activiteiten in het kader van professioneel rijonderricht, aanwezig zijn. Als dit niet langer het geval is, kan de vergunning of de erkenning worden geschorst of ingetrokken. Daarnaast wordt met het decreet van 22 maart 2024 het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 (hierna: KVH) geïmplementeerd en zijn aldus de mogelijkheden en de instrumenten van het KVH, met inbegrip van afdelingen 2, 4, 5, 10 en 12 van hoofdstuk 10 van toepassing. Een nieuwe handhavingsaanpak en bestuurlijke boetes worden daardoor mogelijk.

Tot slot voorziet het decreet van 15 maart 2024 in een gegevensbank. Deze gegevensbank zal informatie bevatten over onder meer de verstrekkers van het professionele rijonderricht alsook over de verkrijgers. Het is een handig werkinstrument voor het administratieve beheer door alle betrokken actoren die zorgen voor het professionele rijonderricht, zijnde het departement mobiliteit en Openbare Werken, personeelsleden van erkende rijscholen, vergunde rijlesgevers en personen of organisaties die examens, opleidingen of bijscholingen organiseren voor de lesgevers. Daarnaast is de gegevensbank een communicatieplatform om de bepalingen in de regelgeving daadwerkelijk te kunnen handhaven. De gegevensbank bevat daarom ook informatie over het toezicht, de vaststellingen, de sancties en de maatregelen ter uitvoering van het KVH. Het decreet van 15 maart 2024 stelt de 'essentiële elementen' van de gegevensverwerking vast. Het gaat meer specifiek over de volgende elementen:
1° de categorieën van verwerkte gegevens;
2° de categorieën van betrokken personen;
3° de met de verwerking nagestreefde doelstellingen;
4° de categorieën van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens;
5° de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

Opdat het decreet van 15 maart 2024 uitwerking zal kunnen krijgen, zal de Vlaamse Regering op verschillende vlakken voor de verdere uitvoering ervan moeten zorgen en zal alles ook klaar moeten zijn voor de implementatie ervan (zoals bijvoorbeeld op het vlak van de databank en digitalisering van de processen, de aankoppeling aan het Vlaams Handhavingsplatform, …). Artikel 51, van het decreet van 15 maart 2024 bepaalt daarom dat de Vlaamse Regering de datum van inwerkingtreding zal bepalen, met als uiterlijke datum van inwerkingtreding 31 december 2026.

Thans wordt de voormelde uiterlijke datum van inwerkingtreding aangepast naar 1 april 2029. De aanpassing heeft een strategische en operationele beleidsdoelstelling. Door de aanpassing is er meer ruimte voor de kwalitatieve realisatie van de verdere uitvoering door de Vlaamse Regering alsook voor de implementatie ervan op een zorgvuldige en verantwoorde wijze.

Hoofdstuk 14. Wijziging van het decreet van 22 maart 2024 over de weginfrastructuur en het wegenbeleid en de waterinfrastructuur en het waterbeleid

Met het decreet van 22 maart 2024 over de weginfrastructuur en het wegenbeleid en de waterinfrastructuur en het waterbeleid (hierna: decreet van 22 maart 2024) worden een aantal wijzigingen aan het decreet van 9 maart 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B (hierna: decreet van 9 maart 2018) en daarmee samenhangend ook aan het Gerechtelijk Wetboek aangebracht. Deze wijzigingen zijn opgenomen in artikel 24 tot en met 35 en artikel 48 van het decreet van 22 maart 2024.

Deze wijzigingen kaderen in eerste instantie in de toepassing van een nieuwe handhavingsaanpak. Met het decreet van 22 maart 2024 wordt het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 (hierna: KVH) geïmplementeerd en worden de mogelijkheden van het KVH, met inbegrip van afdelingen 2, 4, 5, 10 en 12 van hoofdstuk 10 van toepassing verklaard.

Naast de maatregelen in het licht van het KVH wordt ook in de mogelijkheid voorzien voor het Departement Mobiliteit en Openbare Werken om, als een loutere beslissing van administratieve aard, de erkenning als instelling die het terugkommoment organiseert en de erkenning als lesgever die een onderdeel van het terugkommoment geeft, geheel of gedeeltelijk te schorsen of op te heffen als niet of niet langer voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten, met inbegrip van de moraliteits- en betrouwbaarheidsvereiste die voorzien wordt in het decreet van 9 maart 2018.

Tot slot wordt ook de bepaling in het decreet van 9 maart 2018 met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens verder verfijnd zodat de 'essentiële elementen' van de verwerkingen in het decreet zelf worden vastgesteld. Het gaat meer specifiek over de volgende elementen:
1° de categorieën van verwerkte gegevens;
2° de categorieën van betrokken personen;
3° de met de verwerking nagestreefde doelstellingen;
4° de categorieën van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens;
5° de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

Opdat deze wijzigingen uitwerking zouden kunnen krijgen, zal de Vlaamse Regering op verschillende vlakken voor de verdere uitvoering ervan moeten zorgen en zal alles ook klaar moeten zijn voor de implementatie ervan (zoals bijvoorbeeld op het vlak van digitalisering, aankoppeling aan het Vlaams Handhavingsplatform, …).
Om die reden bepaalde artikel 49, eerste lid, van het decreet van 22 maart 2024 dan ook dat de Vlaamse Regering de datum van inwerkingtreding van de artikelen 24 tot en met 35 en 48 zal bepalen, met als uiterlijke datum van inwerkingtreding 31 december 2025.

Omdat de voormelde datum onmogelijk kon worden gerealiseerd, werd de uiterlijke inwerkingtreding aangepast naar 31 december 2026 met het decreet van 3 oktober 2025 tot wijziging van artikel 49 van het decreet van 22 maart 2024 over de weginfrastructuur en het wegenbeleid en de waterinfrastructuur en het waterbeleid, wat de aanpassing van een uiterlijke datum van inwerkingtreding betreft.

De aanpassing van de uiterlijke datum van inwerkingtreding heeft een strategische en operationele beleidsdoelstelling. Door de aanpassing is er meer ruimte voor de verdere uitvoering door de Vlaamse Regering alsook voor de implementatie ervan op een zorgvuldige en verantwoorde wijze.

De implementatie op het vlak van digitalisering en de aankoppeling aan het Vlaams Handhavingsplatform zijn essentieel en ter garantie van de kwaliteit hiervan wordt via voorliggend ontwerp van decreet de uiterlijke datum van inwerkingtreding uit voorzorg verschoven van 31 december 2026 naar 1 juli 2027.

Hoofdstuk 15. Slotbepalingen

Het koninklijk besluit van 24 december 1985 betreffende de raadgevende commissie administratie-nijverheid wordt opgeheven.

Dit uitvoeringsbesluit, dat de samenstelling en de werking van de Vlaamse commissie administratie-nijverheid regelt, wordt zonder voorwerp nu de verplichting uit artikel 1, §3, van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan,

evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen, om de Vlaamse commissie administratie-nijverheid te consulteren, verdwijnt (zie bespreking Hoofdstuk 3).

Er wordt voorzien in een uitgestelde inwerkingtreding van de wijzigingen aan het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn (hoofdstuk 4), om de Vlaamse Regering in staat te stellen de nodige aanpassingen door te voeren in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 2022 tot bepaling van de reisvoorwaarden en de regels voor de handhaving ervan door de VVM - De Lijn.

De bepalingen die voorzien in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2024/3099 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 tot wijziging van Richtlijn 2009/16/EG betreffende havenstaatcontrole treden in werking op datum waarop deze richtlijn moet zijn omgezet.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Een afzonderlijke toelichting van de verschillende artikelen is niet opportuun. Hiervoor kan worden verwezen naar de artikelsgewijze bespreking in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

Ter zake kan worden verwezen naar de nota waaraan de Vlaamse Regering op 30 april 2026 haar principiële goedkeuring verleende (VR 2026 3004 DOC.0438-1).

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van decreet zal worden ingediend in het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen over het gemeenschappelijk vervoer, het algemeen mobiliteitsbeleid, de weggebonden mobiliteit en transport, de watergebonden mobiliteit en transport, en het eigen vermogen Flanders Hydraulics en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport te gelasten het voornoemde ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement;

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport

Annick DE RIDDER

Bijlagen:
- het ontwerp van decreet;
- memorie van toelichting;
- advies MORA dd. 22/05/2026
- advies VTC dd. 9/06/2026
- advies Raad van State nr. 79/756/3 dd. 25/09/2026